

Số: /TB-BNN-VP

Hà Nội, ngày tháng năm

THÔNG BÁO

Kết luận của Thứ trưởng Lê Quốc Doanh tại Hội nghị phát triển Hồ tiêu bền vững đáp ứng yêu cầu các Hiệp định thương mại tự do

Ngày 23/8/2019, tại Trung tâm hội nghị tỉnh Đắk Nông, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn phối hợp với Bộ Công Thương, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam, UBND tỉnh Đắk Nông và Hiệp hội Hồ tiêu Việt Nam tổ chức Hội nghị Phát triển Hồ tiêu bền vững đáp ứng yêu cầu các Hiệp định thương mại tự do. Thứ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Lê Quốc Doanh, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Đắk Nông Trương Thanh Tùng và Chủ tịch Hiệp hội Hồ tiêu Việt Nam Nguyễn Nam Hải đồng chủ trì Hội nghị.

Tham dự Hội nghị có đại diện Ban Kinh tế Trung ương, Bộ Công Thương, Bộ Khoa học và Công nghệ, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam, Ngân hàng Chính sách xã hội, Ngân hàng Ngoại thương Việt Nam, Liên minh hợp tác xã Việt Nam; Lãnh đạo UBND các tỉnh Đắk Nông, Gia Lai, Bình Phước; các Cục, Vụ, Viện, Trung tâm Khuyến nông Quốc gia, Ban quản lý dự án thuộc Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn; Sở Nông nghiệp và PTNT, Sở Công Thương, Hội Nông dân, Liên minh Hợp tác xã, Chi nhánh ngân hàng, tổ chức tín dụng của các tỉnh trồng hồ tiêu; Hiệp hội Hồ tiêu Việt Nam, Hiệp hội Hồ tiêu Quốc tế, Hiệp hội Hữu cơ Việt Nam, Tổ chức Sáng kiến Thương mại bền vững, doanh nghiệp, hợp tác xã và các cơ quan thông tấn báo chí.

Hội nghị đã nghe báo cáo của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Bộ Công Thương, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam, Hiệp hội Hồ tiêu Quốc tế và một số ý kiến phát biểu của Lãnh đạo UBND các tỉnh, các tổ chức quốc tế, hiệp hội và một số doanh nghiệp, hợp tác xã sản xuất kinh doanh hồ tiêu. Sau khi nghe các tham luận, ý kiến thảo luận tại Hội nghị, Thứ trưởng Lê Quốc Doanh đã kết luận và chỉ đạo Hội nghị như sau:

Hồ tiêu là ngành quan trọng, có nhiều lợi thế và là một trong 10 mặt hàng xuất khẩu nông sản chủ lực của Việt Nam, đóng góp quan trọng đối với kinh tế - xã hội Việt Nam. Trên bình diện quốc tế, Việt Nam đứng đầu thế giới về sản xuất và xuất khẩu hồ tiêu, chiếm 40% về sản lượng và 60% về thị phần của thế giới. Tuy nhiên, sản xuất hồ tiêu trong nước đang gặp nhiều khó khăn do tăng trưởng nóng về diện tích dẫn đến vượt quy hoạch, sản xuất còn thiếu bền vững,

liên kết sản xuất, áp dụng quy trình sản xuất an toàn còn hạn chế, chưa nâng cao được giá trị gia tăng trong chuỗi giá trị sản xuất, chế biến và thương mại. Giá hồ tiêu trên thế giới từ năm 2017 đến nay liên tục sụt giảm sâu do cung vượt cầu, làm cho giá hồ tiêu trong nước hiện nay xuống chỉ còn khoảng 45.000 - 46.000 đồng/kg. Với giá bán này, những hộ trồng tiêu trong cả nước đang gặp rất nhiều khó khăn do bị lỗ, mất khả năng trả nợ các khoản tín dụng đã vay để đầu tư trồng hồ tiêu.

Để tháo gỡ khó khăn, thúc đẩy ngành hồ tiêu phát triển bền vững, tận dụng các cơ hội hội nhập quốc tế khi các Hiệp định thương mại tự do được mở ra ở nhiều nước, đề nghị các Bộ, ngành liên quan và UBND các tỉnh sản xuất hồ tiêu cần triển khai thực hiện một số nhiệm vụ trọng tâm sau:

1. Về sản xuất

1.1 Các đơn vị thuộc Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn:

a) Cục Trồng trọt và Vụ Kế hoạch: phối hợp với các địa phương, rà soát toàn bộ diện tích hồ tiêu của cả nước, ổn định diện tích hồ tiêu toàn quốc là 100 nghìn ha; chỉ đạo không tăng diện tích trồng mới, trồng tái canh đối với các diện tích đất đai không phù hợp, năng suất thấp, bị nhiễm bệnh nặng; xác định cây trồng phù hợp để hướng dẫn nông dân chuyển đổi sang cây trồng khác có hiệu quả hơn; thay thế một phần diện tích hồ tiêu trồng thuần bằng hình thức trồng xen hồ tiêu với cà phê, cây ăn quả lâu năm theo đúng quy trình kỹ thuật.

b) Cục Bảo vệ thực vật: dự tính, dự báo, chỉ đạo phòng trừ kịp thời sâu, bệnh hại trên cây hồ tiêu, đưa ra giải pháp phòng trừ bệnh chết nhanh, chết chậm trên hồ tiêu kịp thời, hiệu quả; Thường xuyên nắm bắt cảnh báo tồn dư hoạt chất thuốc bảo vệ thực vật trong hồ tiêu Việt Nam từ đối tác nhập khẩu Quốc tế, cùng với ngành chức năng các địa phương chỉ đạo sử dụng thuốc trừ sâu, bệnh phù hợp, tránh tồn dư quá mức cho phép. Tiếp tục rà soát các hoạt chất thuốc bảo vệ thực vật có nguy cơ mà đối tác nhập khẩu cảnh báo, đề xuất thuốc bảo vệ thực vật phù hợp với cây hồ tiêu. Hỗ trợ các địa phương trong công tác cấp mã số vùng trồng.

Chủ trì, phối hợp với Vụ Hợp tác quốc tế và các đơn vị liên quan xây dựng Đề án và Chương trình hành động cụ thể giai đoạn 2020-2025, tầm nhìn 2030 đối với Nhóm hợp tác công tư Ngành hàng gia vị và Hồ tiêu trình Bộ phê duyệt, trong đó chú trọng đối với hồ tiêu để phát huy sự tham gia của doanh nghiệp trong chuỗi sản xuất, chế biến sâu và dẫn dắt, thúc đẩy phát triển thị trường để nâng cao giá trị gia tăng và phát triển bền vững.

c) Cục Kinh tế hợp tác và Phát triển nông thôn: Hướng dẫn, hỗ trợ các địa phương xây dựng và thúc đẩy phát triển các mô hình liên kết giữa doanh nghiệp

và nông dân thông qua các hợp tác xã trong sản xuất, chế biến hồ tiêu an toàn và truy xuất nguồn gốc sản phẩm.

d) Cục Chế biến và Phát triển thị trường nông sản: Phối hợp với Cục xuất nhập khẩu - Bộ Công Thương, Hiệp hội Hồ tiêu Việt Nam, Hiệp hội Hồ tiêu Quốc tế tăng cường năng lực dự báo thị trường phục vụ công tác chỉ đạo sản xuất, cung cấp kịp thời thông tin cho nông dân, doanh nghiệp sản xuất hồ tiêu.

đ) Vụ Khoa học, Công nghệ và Môi trường: Ưu tiên kinh phí cho nghiên cứu xây dựng và phát triển mô hình thâm canh hồ tiêu bền vững theo hướng an toàn dịch bệnh, sản xuất hồ tiêu có chứng nhận, hồ tiêu hữu cơ, chuyển đổi trồng cây trồng trên đất hồ tiêu bị chết đã qua cải tạo; rà soát sửa đổi, hoàn thiện hệ thống tiêu chuẩn, quy chuẩn trong sản xuất, chế biến và các loại sản phẩm hồ tiêu.

e) Trung tâm Khuyến nông Quốc gia: Tiếp tục triển khai các dự án khuyến nông về hồ tiêu, tổ chức các hội nghị đầu bờ, tổng kết, đánh giá, tập huấn, thông tin tuyên truyền để nhân rộng mô hình sản xuất hồ tiêu bền vững có chứng nhận, hồ tiêu hữu cơ.

f) Ban Quản lý các dự án nông nghiệp: Phối hợp với các địa phương liên quan tiếp tục hoàn thiện đề xuất “Dự án Phát triển bền vững ngành hàng Điều, Hồ tiêu và Cây ăn quả” trình Bộ, gửi Bộ Kế hoạch & Đầu tư và nhà tài trợ.

g) Viện Khoa học Kỹ thuật Nông Lâm nghiệp Tây Nguyên: tiếp tục triển khai xây dựng gói kỹ thuật ứng phó với biến đổi khí hậu cho cây hồ tiêu, đề xuất giải pháp kỹ thuật nhân rộng các mô hình trồng hồ tiêu xen với cây trồng khác; Đẩy mạnh nghiên cứu chọn tạo giống mới, thúc đẩy việc nhân nhanh giống sạch bệnh và quản lý tốt chất lượng cây giống; Nghiên cứu và chuyển giao quy trình sản xuất hồ tiêu an toàn, hồ tiêu hữu cơ vào thực tiễn sản xuất.

1.2. Các địa phương

- Rà soát toàn bộ diện tích hồ tiêu trên địa bàn, diện tích trong quy hoạch, diện tích vượt quy hoạch, xác định vùng sản xuất phù hợp với địa phương. Tuyên truyền, vận động nông dân không tăng diện tích trồng mới, trồng tái canh đối với các diện tích đất đai không phù hợp, năng suất thấp, bị nhiễm bệnh nặng; xác định cây trồng phù hợp để hướng dẫn nông dân chuyển đổi sang cây trồng khác có hiệu quả hơn; thay thế một phần diện tích hồ tiêu trồng thuần bằng hình thức trồng xen hồ tiêu với cà phê, cây ăn quả lâu năm theo đúng quy trình kỹ thuật.

- Ưu tiên nguồn kinh phí hỗ trợ mô hình liên kết sản xuất tiêu theo chuỗi, sản xuất có chứng nhận, sản xuất hữu cơ, hình thành liên kết sản xuất giữa nông dân, tổ hợp tác, hợp tác xã với doanh nghiệp chế biến, xuất khẩu hồ tiêu; Xây dựng hệ thống nhận diện sản phẩm chỉ dẫn địa lý, nhãn hiệu tập thể hồ tiêu như:

logo, tem, nhãn, tờ rơi, poster... phục vụ hoạt động thương mại sản phẩm thị trường nội địa và xuất khẩu.

- Tăng cường công tác dự tính, dự báo sâu bệnh hại, chỉ đạo phòng trừ sâu bệnh hại trên hồ tiêu kịp thời. Tuyên truyền, nhân rộng mô hình sản xuất hồ tiêu hiệu quả, hạn chế bệnh chết nhanh, chết chậm tới người sản xuất.

- Chỉ đạo đẩy nhanh tiến độ đánh giá, công nhận vườn hồ tiêu đầu dòng, sạch bệnh làm nguồn vật liệu nhân giống; Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra các cơ sở sản xuất giống để đảm bảo giống tốt, không bị nhiễm bệnh được đưa vào sản xuất.

2. Về thị trường

Đề nghị Bộ Công Thương chủ trì, phối hợp với các đơn vị của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, các địa phương sản xuất hồ tiêu và Hiệp hội Hồ tiêu Việt Nam:

- Tăng cường xúc tiến, mở rộng thị trường, tăng thị phần vào các thị trường Đông Bắc Á, Mỹ, EU... đồng thời tăng cường thúc đẩy tiêu thụ trong nước nhằm tạo vùng đệm tiêu thụ cho hồ tiêu Việt Nam khi các thị trường xuất khẩu gặp khó khăn.

- Phổ biến các lợi thế và cơ hội của ngành hồ tiêu Việt Nam khi các hiệp định thương mại tự do có hiệu lực đến các địa phương, hiệp hội, doanh nghiệp để các doanh nghiệp Việt Nam nắm bắt cơ hội, tăng cường xuất khẩu vào các nước có lợi thế cạnh tranh.

- Xây dựng các chính sách hỗ trợ nghiên cứu, khuyến khích đầu tư để gia tăng giá trị sản phẩm thông qua chế biến chuyên sâu như hương liệu, sản phẩm có dược tính, thực phẩm chức năng.

3. Về tín dụng

Đề nghị Ngân hàng Nhà nước Việt Nam chủ trì giúp đỡ các địa phương sản xuất hồ tiêu và Hiệp hội Hồ tiêu Việt Nam:

- Chỉ đạo các tổ chức tín dụng tập trung vốn để cho vay kịp thời, đáp ứng đầy đủ nhu cầu vốn phục vụ sản xuất, chuyển đổi giống cây trồng phù hợp với thời hạn và lãi suất hợp lý.

- Phối hợp với chính quyền địa phương đẩy mạnh triển khai Chương trình kết nối ngân hàng - doanh nghiệp, các tổ chức tín dụng chủ động tiếp cận các khách hàng trong ngành hồ tiêu, có biện pháp tháo gỡ, tạo điều kiện cho khách hàng tiếp cận nguồn vốn tín dụng ngân hàng.

- Tiếp tục theo dõi, đôn đốc Ngân hàng Nhà nước chi nhánh các tỉnh sản xuất hồ tiêu bị thiệt hại, các tổ chức tín dụng triển khai các giải pháp tháo gỡ

khó khăn cho các hộ dân trồng tiêu theo văn bản chỉ đạo của Ngân hàng Nhà nước; phối hợp với bộ, ngành, địa phương xử lý các vấn đề phát sinh trong quá trình tháo gỡ khó khăn cho các hộ dân trồng tiêu.

4. Hiệp hội Hồ tiêu Việt Nam

- Tích cực phối hợp với Cục Trồng trọt, Cục Bảo vệ thực vật trong việc nắm bắt cảnh báo dư lượng thuốc bảo vệ thực vật của sản phẩm hồ tiêu xuất khẩu, để phối hợp với ngành chức năng địa phương chỉ đạo áp dụng quy trình sản xuất, sử dụng thuốc bảo vệ thực vật kịp thời, phù hợp và có hiệu quả.

- Tích cực phối hợp với Bộ Công Thương, Cục Chế biến và Phát triển thị trường Nông sản, Hiệp hội hồ tiêu Quốc tế và các ban ngành liên quan thường xuyên đưa ra dự báo giá cả thị trường xuất, nhập khẩu, giúp các đơn vị quản lý, doanh nghiệp và nông dân nắm bắt kịp thời.

- Chỉ đạo các doanh nghiệp hội viên đẩy mạnh liên kết với nông dân, phối hợp sản xuất hồ tiêu có chứng nhận, hình thành vùng nguyên liệu tập trung, chất lượng tốt, ổn định.

- Chủ trì, phối hợp với các đơn vị liên quan xây dựng Đề án nâng cao năng lực cạnh tranh ngành hồ tiêu giai đoạn 2020-2025, tầm nhìn 2030 trình Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn phê duyệt

Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn xin thông báo để các cơ quan, đơn vị và các địa phương biết để phối hợp và thực hiện./.

Nơi nhận:

- Bộ trưởng (để b/c);
- Thứ trưởng Lê Quốc Doanh (để b/c);
- Ban Kinh tế Trung ương;
- Bộ Công Thương;
- Bộ Khoa học và Công Nghệ;
- Ngân hàng Nhà nước Việt Nam;
- Liên minh Hợp tác xã Việt Nam;
- Các Vụ: KH CN và MT, KH, HTQT;
- Các Cục: TT, BVTV, CB&PTTNS, KTHT;
- Ban Quản lý các dự án nông nghiệp;
- TT Khuyến nông Quốc gia;
- Viện Chính sách Chiến lược NN và PTNT;
- Viện KHKT nông lâm nghiệp Tây Nguyên ;
- UBND các tỉnh trồng hồ tiêu;
- Sở NN&PTNT, Công Thương, Liên minh HTX, Hội Nông dân các tỉnh trồng hồ tiêu;
- Hiệp hội Hồ tiêu Việt Nam, Hiệp hội hồ tiêu Quốc tế;
- Tổ chức Sáng kiến Thương mại bền vững (IDH);
- Lưu: VT, TT.

**TL. BỘ TRƯỞNG
CHÁNH VĂN PHÒNG**

Lê Văn Thành